

A Győri Ítéltábla mint harmadfokú bíróság a Győrött, 2018. február 14. napján megtartott nyilvános ülés alapján meghozta a következő

í t é l e t e t:

A közokirat-hamisítás büntette és más bűncselekmények miatt vádlott neve és társa ellen indult büntetőügyben a Tatabányai Törvényszék mint másodfokú bíróság 2017. szeptember 19. napján kihirdetett 10.Bf.22/2017/22. számú ítéletét vádlott neve I. r. vádlott vonatkozásában megváltoztatja.

A szabadságvesztés tartamát 2 (kettő) év 7 (hét) hónapra enyhíti.

Egyebekben helybenhagyja azzal, hogy a bűnügyi költségre vonatkozó rendelkezésből a „mellőzi” kitételt „hatályon kívül helyezi” kifejezésre módosítja.

A harmadfokú eljárásban felmerült bűnügyi költség összege 7.600 (hétezer-hatszáz) forint.

I n d o k o l á s

Az Esztergomi Járásbíróság - megismételt eljárásban meghozott - 2016. november 10. napján kelt 6.B.103/2016/30. számú ítéletével vádlott neve I.r. vádlottat bűnösnek mondta ki közokirat-hamisítás büntetében (Btk.342.§ (1) bekezdés c./ pont), hamis magánokirat felhasználásának vétségében (Btk. 345.§), folytatólagosan elkövetett csalás büntetében, mint felbujtót (Btk. 373.§ (1), (2) bekezdés bc./ pont, (5) bekezdés b./ pont), folytatólagosan, felbujtóként elkövetett hamis magánokirat felhasználásának vétségében (Btk. 345.§), csalás büntetének kísérletében mint felbujtót (Btk. 373.§ (1), (2) bekezdés bc./pont, (4) bekezdés b./ pont), hamis magánokirat felhasználásának vétségében, mint felbujtó (Btk. 345.§), csalás büntetének kísérletében (Btk. 373.§ (1), (2) bekezdés bc./ pont, (5) bekezdés b./ pont) és hamis magánokirat felhasználás vétségében (Btk. 345.§). Ezért őt a bíróság halmazati büntetésül 3 év 3 hónap börtönbüntetésre és 3 év közügyektől eltiltásra ítélte. Megállapította a feltételes szabadságra bocsátás legkorábbi időpontját, rendelkezett az előzetes fogvatartásban és házi őrizetben töltött idő beszámításáról. Az I. r. vádlottal szemben 3.354.285 forintra vagyonekhozást rendelt el és határozott a bűnjelekről. Az 1. Zrt. polgári jogi igényének érvényesítését egyéb törvényes útra utasította. Kötelezte a terheltet külön, illetve egyetemlegesen a bűnügyi költség viselésére, valamint megállapította, hogy a megismételt eljárás során felmerült bűnügyi költséget az állam viseli.

Az első fokú bíróság ítélete ellen az I.r. vádlott és védője felmentésért jelentettek be fellebbezést. A védő fellebbezésének írásbeli indokolásában a járásbíróság ítéletének hatályon kívül helyezését és az első fokú bíróság új eljárás lefolytatására történő utasítását kérte.

A Tatabányai Törvényszék, mint másodfokú bíróság a 2017. szeptember 19. napján 10.Bf.22/2017/22. számú ítéletben felülbírált az első fokú bíróság ítéletét, amelyben vádlott neve I. r. vádlottat 1 rendbeli hamis magánokirat felhasználásának vétsége (Btk. 345.§) miatt emelt vád alól felmentette, és a vele szemben elrendelt vagyonek Kobzás összegét 3.582.500 forintban állapította meg. A bünygyi költségre vonatkozó rendelkezéseket mellőzte, e körben az első fokú bíróságot különleges eljárás lefolytatására hívta fel. Egyebekben az első fokú ítéletet helybenhagyta azzal, hogy az I. r. vádlott vonatkozásában a házi őrizet beszámítására vonatkozó rendelkezést helyesbítette, illetőleg a lefoglalással kapcsolatos rendelkezést korrigálta. Megállapította továbbá a másodfokú eljárásban felmerült bünygyi költség összegét.

Az elsőfokú bíróság ítélete **II. r. vádlott neve** II. r. vádlott vonatkozásában a másodfokú bíróság ítéletében foglalt változtatásokkal 2017. szeptember 19-én emelkedett jogerőre.

A másodfokú bíróság indokolása szerint a járásbíróság az eljárási szabályoknak megfelelően folytatta le a bizonyítási eljárást, amelynek eredményeként túlnyomó részt megalapozott tényállás állapított meg, amely azonban helyesbítésre és kiegészítésre szorult. Többek közt az I/2. tényállási pont tekintetében azzal, hogy a kérdéses okirat írójaként **A.A.** került feltüntetésre, akinek az iktatóbélyegző melletti névaláírása hamisított.

Az I/2. tényállási pont kapcsán indoklásában kifejtette, hogy az irányadó tényállás szerint az I. r. vádlott a vele szemben folyamatban lévő büntetőeljárás során a nyomozó hatóság részére általa is tudottan hamis magánokiratot nyújtott be, továbbá hivatkozott arra, hogy az iratot **A.A.** írta alá. Kitért arra, hogy a büntetőügy terheltjének büntetőjogi felelőssége nem állapítható meg sem hamis magánokirat felhasználásának vétségében, sem hamis tanúzás büntetében, ha a vele szemben folyamatban lévő büntetőeljárásban bizonyítási eszközként hamis okiratot szolgáltat. Rámutatott, hogy a terheltet megilleti a szabad védekezés joga és a büntetőeljárásban igazmondási kötelezettsége nincs, a védekezésének korlátját a hamis vád tilalma képezi. Vizsgálta a törvényszék, hogy a tényállásban írt magatartásával a vádlott más büncselekményt megvalósított-e. Megállapította, hogy az I/1. tényállási ponthoz kapcsolódóan nem volt jelentősége annak, hogy a kérdéses jelenléti íven - amely az egyház alapítással kapcsolatos jelenléti ívekhez köthető - lévő aláírásokat ki hamisította. Ezzel kapcsolatban a vád tárgyát nem képezte **A.A.** cselekvőssége, az pedig nem volt kétséget kizáróan megállapítható, hogy az aláírások nem **A.A.**-tól származnak, az írásszakértő véleményében azt állapította meg, hogy az aláírások nem a névtulajdonostól származnak.

Ezért a törvényszék arra a megállapításra jutott, hogy vádlott neve I.r. vádlott hivatkozott cselekvőssége hamis vád büntetnének nem minősíthető, ezért őt az ellene 1 rb hamis magánokirat felhasználásának vétsége (Btk. 345.§) miatt emelt vád alól felmentette, mivel a cselekmény nem büncselekmény.

A másodfokú bíróságnak a további büncselekmények tekintetében az I.r. vádlott bünyösségére való következtetését okszerűnek, az általa elkövetett büncselekmények minősítését törvényesnek találta.

Az ítélet ellen az I. r. vádlott és védője felmentésért jelentettek be fellebbezést, míg az ügyészség tudomásul vette a döntést.

A Győri Fellebbviteli Főügyészség BF.336/2017/1-I. számú átiratában a védelmi fellebbezéseket nem tartotta alaposnak. Kifejtette, hogy az eljárási szabályokat mind az első fokú, mind a

másodfokú bíróság megtartotta. Az első fokú bíróság által megállapított tényállás, amelyet a másodfokú bíróság pontosított illetve kiegészített, teljes körűen megalapozott. Álláspontja szerint az I. r. vádlott bűnösségére levont következtetés helyes, a cselekmények minősítése törvényes. A büntetéskiszabási tényezők kapcsán a súlyosító körülmények tekintetében kifejtette, hogy a más bűnbe vivő magatartását kell súlyosító tényezőként értékelni a felbujtói minőség helyett, továbbá súlyosítólag hat, hogy az I. r. vádlott egy gyenge intellektusú személyt bírt rá bűncselekmény elkövetésére. Rámutatott, hogy a terhelttel szemben kiszabott büntetés tetтарыos, annak enyhítése nem indokolt.

Összességében indítványozta, hogy az ítéletábla a törvényszék ítéletét hagyja helyben a büntetéskiszabási körülmények pontosításával.

I.r. vádlott észrevételében elsődlegesen az ítélet hatályon kívül helyezését és a bíróságok új eljárás lefolytatására történő utasítását kérte jogszabálysértésre és az indokolási kötelezettség megsértése okán. Másodlagos indítványa felmentésre irányult. Számos iratot is csatolt beadványához, amelyek döntően más ügyeivel kapcsolatos álláspontját tükrözik, nem jelen ügьhöz köthetők.

A harmadfokú nyilvános ülésen a védő az első- és a másodfokú eljárásban előadott perbeszédében foglaltakat változatlanul fenntartotta, és az I. r. vádlott felmentését indítványozta a terhére rótt bűncselekményekben.

I.r. vádlott kifogásolta, hogy a csalási cselekmény kapcsán az Esztergomi Járásbíróság a bizonyítási eljárást nem megfelelően vette fel, amelyet a Tatabányai Törvényszék orvosolhatott volna. Az ellene 12 éve folyamatban lévő büntetőügy véleménye szerint politikai ügy lett. Előadta azt is, hogy az alap és a megismételt eljárásban első fokon eljáró bírák elfogultak voltak vele szemben, és véleménye szerint az előzetes letartóztatásának tartama befolyásolta a büntetés kiszabását. Nem értett egyet azzal, hogy az Esztergomi Járásbíróság **B.B.** vallomását felhasználta bizonyítékként. Előadta, hogy ez az egyetlen ügye maradt Tatabányán, ebben elmarasztalták, viszont a Székesfehérváron lefolytatott polgári eljárásban felmentették. A másodfokú ítélet módosítását kérte a sorozatos törvénysértések miatt.

A fellebbviteli főügyészség képviselője az átirattal egyezően terjesztette elő nyilatkozatát.

A Győri Ítéletábla megállapította, hogy a bejelentett fellebbezések a Be. 386.§ (1) bekezdés c./ pont I. fordulata szerint joghatályosak, mivel az Esztergomi Járásbíróság hamis magánokirat felhasználásának vétségben (I/2. tényállás) is kimondta az I. r. vádlott bűnösségét több rendbeli csalás büntette és ahhoz kapcsolódó hamis magánokirat felhasználásának vétsége mellett, a Tatabányai Törvényszék viszont 1 rb hamis magánokirat felhasználásának vétségének vádja alól felmentette vádlott neve I. r. vádlottat.

Az ítéletábla a Be. 393.§ (2) bekezdésében meghatározott nyilvános ülésen, a Be. 387.§ (1) bekezdésének megfelelően bírálta felül a fellebbezésekkel megtámadott másodfokú ítéletet az azt megelőző első- és másodfokú eljárással együtt.

A fellebbezéseket az ítéletábla nem találta megalapozottnak.

Az ítéletábla megállapítása szerint az első- és másodfokú bírósági eljárások megfeleltek a jogszabályi előírásoknak, olyan eljárási szabálysértés nem történt, ami az ügy felülvizsgálatát akadályozta volna.

Megállapította az ítélőtábla, hogy a megismételt eljárásban eljáró tanácsokkal, bírák személyével szemben elfogultságra alappal a terhelt nem hivatkozhat, kifogását az iratok tartalma nem támasztja alá.

Az eljáró bíróságok az ügy ténybeli és jogi megítéléséhez szükséges adatokat, bizonyítékokat feltárták, és azokat törvényesen értékelték.

Az Esztergomi Járásbíróság a bizonyítási eljárást szabályosan lefolytatta, felvette a lehetséges személyi bizonyítást, kihallgatta valamennyi cselekmény tekintetében a szóba jöhető tanúkat, illetve felolvasással tette a tárgyalás anyagává vallomásaikat, ezentúl számos okirati bizonyítékot értékelt az egyéb adatok mellett.

A Tatabányai Törvényszék megállapította, hogy az első fokú bíróság ügyfelderítési kötelezettségének eleget tett, az első fokú bíróság mérlegelő tevékenységét helyesnek találta, és az irányadó tényállás alapján - amelyet személyi és történeti részében több helyen pontosított, illetve kiegészített - vonta le eltérő jogi következtetését az I/2. tényállás vonatkozásában, és vádlott neve I.r. vádlottat az ellene 1 rb hamis magánokirat felhasználásának vétsége (Btk. 345.§) miatt emelt vád alól felmentette a Be. 331.§ (1) bekezdésére figyelemmel a Be. 6.§ (3) bekezdésének a./ pontja alapján, mivel a cselekmény nem bűncselekmény.

A büntetőjogi főkérdés - bűnösség - tekintetében a járásbíróság és a törvényszék helyesen döntött a I/1., II/1/a., II/1/b., III. és IV. tényállási pontokban írt cselekmények vonatkozásában, a csalási és az okirati cselekmények minősítése törvényes, a jogi indokolás helytálló az elbíráláskor hatályos 2012. évi C. törvény (Btk.) jogszabályi helyei szerint.

A harmadfokú bíróság az I/2. tényállási pontban írt cselekmény tekintetében a törvényszékkel értett egyet abban, hogy az I/1. tényállási pontban írt egyház alapításhoz fűződő törvénytelen ségek miatt vádlott neve I.r. vádlott ellen indult büntetőeljárásban a terhelt a nyomozó hatóságnál olyan iratot csatolt be, mely szerint az egyház nyilvántartásba vételéhez szükséges jelenléti íveken szereplő aláírásokat **A.A.** készítette. Az I. r. vádlott felhasználta a nyomozás során az iratot, holott tudta, hogy azon a névaláírás valamint a XY Város Polgármesteri Hivatalának iktatóbélyegzője hamisított.

Azonban - ahogy arra helyesen mutatott rá a Tatabányai Törvényszék a fent említettek szerint -, az I/1. tényállási ponthoz kapcsolódóan az I. r. vádlott büntetőjogi felelősségének elbírálása szempontjából nem volt jelentősége annak, hogy a kérdéses jelenléti íven lévő aláírásokat ki hamisította, amelyet az írásszakértő sem tudott kétséget kizáróan megállapítani.

A törvényszék megfelelő jogi indokolását elfogadta az ítélőtábla a felmentés tekintetében, vádlott neve I.r. vádlott ezen cselekménye nem minősül bűncselekménynek. Az egyház alapítással kapcsolatos csalási cselekmény mellett a hamis magánokirat felhasználásának vétsége valóban nem állapítható meg, hiszen egyrészt nem azonosítható a jelenléti ívet aláíró személy a rendelkezésre álló bizonyítékok alapján, másrészt az I. r. vádlott a védekezési jogával élve más bűncselekményt nem valósított az irat bemutatásával, ahogy azt a törvényszék részletesen kifejtette indokolásában. Ekként az ezzel kapcsolatos jogi érvelés szintén helytálló a törvényszék részéről.

A büntetékiszabási körülményeket az első- és másodfokú bíróságok feltárták kerültek. A súlyosító körülmények között, ahogy arra a fellebbviteli főügyészség helyesen rámutatott, az I. r. vádlott felbujtói minősége helyett a mást bűnbe vivő magatartása értékelendő, hiszen egy gyenge

intellektusú személyt - aki gondnokság alatt áll - bírt rá bűncselekmény elkövetésére. Valamennyi tényezőt számba véve úgy ítélte meg az ítélőtábla, hogy az enyhítő tényezők nagyobb nyomatékkal bírnak. A megismételt eljárást megelőzően I. r. vádlott előzetes fogvatartásban és házi őrizetben volt, majd miután szabadlábon védekezett, az eljárási megjelenési kötelezettségeinek eleget tett. Ennek ellenére az eljárás a vádlottnak nem felróható okból jelentősen elhúzódott, ami nyilvánvalóan a büntetés enyhítését megalapozó körülményként értékelhető. Így az első- és másodfokú bíróság által megállapított büntetés némiképp eltúlzott, erre tekintettel a kiszabott börtönbüntetés tartamát enyhítette az ítélőtábla, mivel álláspontja szerint a 2 év 7 hónap börtönbüntetés szükséges és elégséges joghátrány, amely megfelel a büntetési célok kifejezésére.

A másodfokú bíróság ítéletének egyéb rendelkezései törvényesek, csupán a bűnügyi költségről szóló rendelkezés tekintetében szorult helyesbítésre az eljárási törvény szerinti megfogalmazásnak megfelelően.

Tekintve, hogy a másodfokú bíróság ítéletének egyéb rendelkezései törvényesek, a másodfokú ítéletet I. r. vádlott vonatkozásában a Be. 396.§ (1) bekezdése alapján a rendelkező részben írtak szerint megváltoztatta, míg egyebekben a Be. 397.§ értelmében helybenhagyta.

A harmadfokú eljárásban a kirendelt védő közreműködésével kapcsolatban felmerült bűnügyi költség viseléséről szóló rendelkezés a Be. 398.§ (3) bekezdésén nyugszik.

Győr, 2018. február 14.

. Csák Csilla sk. előadó bíró. Péntek
László sk. a tanács elnöke. Vajda
Edit sk. bíró

Az Esztergomi Járásbíróság 6.B.103/2016/30. számú ítélete a Tatabányai Törvényszék 10.Bf.22/2017/22. számú ítéletében írt változtatásokkal I. r. vádlott vonatkozásában 2018. február 14. napján jogerős és végrehajtható.

. Péntek László sk.
a tanács elnöke